

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

V Gorici, 1. maja 1904.

Kakor zadnje aprilove dni navadno, menjavalo se je in se še vedno spremeni vsak hip vreme naše notranje politike. Komaj zasije žarek solca na našem notranjem političnem obnebu ter daje količkaj majhen povod k upanju, da bi se znalo vendarle vsaj za nekoliko časa zvedriti na našem notranjem političnem obzorju, že popiha od nasprotne strani drugi veter, ki pripodi zopet črne oblake, vsled česar se vse zopet stemni in sicer tako močno, da se je bati hip na hip najhujše nevihte. Naš politični barometer vzdiguje se in pada tako naglo in tako nepričakovano, da je popolnoma zmešal glave vsem političnim prerokom in da nobeden njih ne ve danes, kaj prinese že jutrajnji dan. Kakor smo v svojem listu že večkrat omenjali, prevzeli so Poljaki nalogo, zboljšati naše parlamentarne razmere s tem, da so začeli posredovati med Nemci in Čehi in med vlado. Iz prvega začetka dozdevalo se je celo, da trud Poljakov ne ostane brez uspeha. Čehi so se koj izrazili, da so vedno pripravljeni pogajati se ter tudi skleniti premirje z Nemci ter odnehati nekoliko od svojih zahtev, ako bodo tudi Nemci nekoliko popustljivejši. In tudi z nemške strani so se čuli glasovi, da bi bil skrajni čas, da se konec stori sedanjim, skrajno žalostnim parlamentarnim razmeram, vsled katerih ne trpe le Čehi, ampak trpe tudi Nemci, posebno v gospodarskem oziru. Le nekoliko resne volje od strani vlade, in Poljakom bi se najbrže posrečilo doseči ako že ne trajnega miru pa vsaj neko premirje, med katerim bi bilo mogoče našemu državnemu zboru rešiti vsaj nekoliko najvažnejših točk narodno-gospodarskega pomena. Pa mesto da bi vlada ganila le z mezincem ter šla Poljakom le nekoliko na roko, bila je ona prva, ki jim je začela metati polena med noge. Vladina glasila namreč in v prvi vrsti dr. Körberjev organ »Neue Freie Presse« bila so prva, katera so se začela norčevati iz poskusa Poljakov ter jih celo smešiti. Zadnji dnevi pa so dokazali, da je v resnici ravno naš ministerski predsednik dr.

LISTEK.

Svoji k svojim.

Češki: Karolina Světlá.
(Dalje.)

Z mrzlično hitrico je odšla gospa Dora na določeni sestanek z vratarjem. Tega dne je oblekla svojo najlepšo obleko, nadela si prstane in najlepše uhané in zlato uro z verižico. Bilo jej je, kakor bi šla sinu na svatbo, in to z najbogatejšo in najlepšo nevesto na vsem svetu. In — da bi iznenadila očeta in sina — jima je napravila skrivši večerjo, ki jima je bila najljubša.

Julij je čakal z burnim srcem, da se mu vrne mati. Kar trepetal je pred trenutkom, ko odpre mati vrata ter mu pove: Dočakano je! Od zdaj boš ptujec v svojej očetini, v krogu svojih prijateljev in sorodnikov. Služil boš v njej drugemu narodu, a ne svojemu; in kakor se ti ne boš več štel med češki narod, tudi narod tebe ne bo štel več za svojega. Odrtran boš iz vrste zvestih njegovih sinov; mrzili te bodo in te zaničevali!

In v takih mučnih trenutkih se je Julij prvokrat odločno začutil kot Čeha; spoznal je, kako mu je srce zrastle z domovino vključ vsem poskusom, ko so ga hoteli odtrgati od nje ter mu iztrgati lju-

Körber oni mož, kateremu najbolj ugaja sedanji parlamentarni položaj in se zaradi tega najbolj boji parlamentarnega delovanja. So nekateri resni politiki, ki trde, da je češka obstrukcija najkrepkejša sobojevnica dr. Körberja, da se je on najbolj veselil in da bi bilo ravno njemu najbolj žal, ako bi ista prenehala. O dr. Körberju gre namreč govorica, da je jako častihlepen človek, jako vladoljubljen in da se mu je ministerski stolec neizrečeno omilil. Dalje se čuje med poznavalci naših parlamentarnih odnosov tudi govorica, da je skoro dognana stvar, da bi spravilo redno parlamentarno delovanje dr. Körberja mnogo poprej s površja, nego ga je v stanu spraviti češka obstrukcija. In zakaj? Pred durmi namreč stoje avstro-ogerska nagodba, potem trgovinske pogodbe z raznimi državami, v prvi vrsti ona z Italijo in zakonski načrt glede nove davščine na sladkor. Vse te nagodbe in pogodbe pa so tako sestavljene, da bi dotični zakonski načrti nikdar ne zadobili v našem parlamentu pritrenja, ker bi bili z njih vsprejetjem kakor avstrijski producenti tako tudi avstrijski konsumenti tako oškodovani, da bi se morali poslanci, ki bi zanje glasovali, kar poskriti pred svojimi volilci in bi si za vedno zaprli pot v državni zbor v slučaju novih volitev. To je dr. Körberju popolnoma dobro znano, kakor mu je tudi dobro znano, da bi negiranje omenjenih točk od strani našega parlamenta gotovo privedlo tudi njegov padec. Njegov angelj varuh pa je paragraf 14. Da se pa tega sme posluževati, je neobhodno potrebno, da je parlament nedelaven, da se v njem obstruira. Iz tega je torej razvidno, da je, vsaj za sedaj, v prvi vrsti dr. Körberju najbolj na tem ležeče, da Čehi ničesar ne vdobijo ter da so prisiljeni nadalje obstruirati. Le v tem slučaju se spravijo zgoraj omenjene tri točke s pomočjo paragrafa 14. pod streho in je dr. Körber gotov, da ostane še za delj časa to, kar je, namreč avstrijski min. predsednik. Seveda bode on proti takim insinuacijam odločno protestiral ter vsakemu zatrjeval, da ne more

bezen do nje. Srce mu je bilo toliko čisto, da vse materino modrovanje pa posmehovanje njegovih součencev in učiteljev v Neusbergu ni moglo zadušiti v njem prirodnega glasu.

Bal se je, da mu pride mati domov z veselimi vzkliki; taka je bila njena navada, če se jej je kaka namera pri vseh zadržkih naposled vendar posrečila vsled njene vztrajnosti in trmoglavosti. Ni se torej malo začudil, da je stopila danes v sobo tako tiho, da je skoro niti čul ni; kajti bil je obrnjen proti oknu, na katerem je bilo njeno cvetje. In opazil jo je še le tedaj, ko je bila že odložila klobuk in svoj lišč.

»Danes sem šla zastoj v tvornico«, odgovori mu prijazno na njegovo vprašanje. »Vratar do zdaj pri vsej dobri volji ni imel prilike, da bi bil omenil o tebi gospodu Müllerju ali kateremu drugemu gospodu in da bi jim bil pokazal tvoje izpričevalo. Rad bi, da bi ne storil tega le kar tako mimogrede, ampak le tedaj, kadar bode videl, da je gospoda posebno dobre volje. Ne ve, ali bo mogel storiti takoj, ker zdaj imajo v tvornici posebno mnogo naročil skoro za vse stvari, in s tem je tudi mnogo posla v vseh pisarnicah. Na, pa saj se tudi ne mudi tako. Za nekaj dni nam ni, samo

biti nobenemu bolj na tem ležeče, da se povrnela v naš parlament mir in red ter da začne isti koristno delovati, kakor njemu. Ali tega mu oni, katerim so naši sedanji politični odnosi nekoliko znani, ne bodo verjeli in to tem manj, ker se je pri zadnjem posvetovanju, katero je imel v petek s Poljaki, seveda nehoti, sam izdal, ko je rekel, da ne more nikakor zastopati čeških zahtev pri Nemcih, s čimur je pač toliko rečeno, kakor da mu je popolnoma prav, ako se Nemci in Čehi med seboj prepirajo ter zaradi tega tudi Čehi v državnem zboru obstruirajo. — Tako približno stoje danes naše notranje politične zadeve in taka je danes dr. Körberjeva taktika. Ali se bo pa ista tudi v resnici sponesla tako kakor on želi, to pa posebno sedaj, ko je celo pri Poljaki padel, kakor poročajo listi, v nemilost, o tem nas pouči že dogledna bodočnost

Dopisi.

Iz goriške okolice, 28. aprila 1904.

Predragi prijatelj!

Ti, ki se rad pobahaš, da si dober katoličan, veš, kaj je generalna izpoved. Pri tej je treba, kakor znaš, postrgati ne le novejši, ampak tudi najstarejši kvas, torej mnogo umazanega blaga. Vidiš, taka narodna »generalna izpoved« so zate ti-le dopisi, seveda z razliko, da jih izpovedujem jaz namesto tebe, ki lepo molčiš in jim molče pritrjuješ. V tej »izpovedi« je seveda premnogo umazanega perila, in ko brskam po njem, vidim še le, koliko umazanosti se ga drži, tako, da je to pranje mnogo bolj zamudno delo, nego si mislim, predno se ga lotim. Tako se mi je godilo potem, ko sem ti napovedal pranje »velikonočne priloge«. Zato oprosti, da še le danes izvršim storjeno obljubo. Bolje pozno kakor nikoli, pravi laški pregovor.

Da, da, ta famozna »velikonočna priloga«! Ko sem čital nje napoved v »Soči«, se mi je zdela, da prebiram kak »Weihnachts-Katalog« kakega dunajskega žida ali madžarskega čifuta. Lahko si

da se to skonča, kakor treba in v našo zadovoljnost. No in o tem ne dvomi niti vratar, niti jaz«.

Juliju se je odvalil kamen od srca ko je slišal, da še ni obsojen, da postane podložnik tvornice. In zbok tega se tako razveseli, da še ni bil tako vesel, odkar je bil odšel od hiše. Poln dovtipov in šale sede k večerji, in se svojo dobro voljo je nekoliko potolažil mater, ki je bila čemerna zaradi svoje neuspešne poti do vratarja. Do zdaj še ni bil vprašal po nobenem svojih cibeliških součencev, ali zdaj jih je jel naštevati vse, jednega za drugim. Iz neke nepojmljive sramežljivosti je bil pustil kolačarjevo Milko za zadnjo, dasi mu je šlo prav za prav le za to, da izve, kako gre njej, kaj dela in ali je srečna in zadovoljna, kakor bi on želel.

»Eh, ta — —!« odgovori mati in mahne z roko. »Zdrava je in ima vedno polne roke dela!«

Julij je poslušal, da niti dihnil ni. »Pri kolačarjevih ni tako kot pri nas, nadaljuje gospa Dora nekako trpko. »Tam imajo vsi delo noč in dan, da ga nikdar niso imeli toliko, in oni se vrté od jutra do mraka, kakor v mlinu. Ali, da ni Milke, tedaj bi ne imeli toliko dela, pa ta devotka je vsa vražja. Ta si zna kaj izmisliti.«

mislimo, kako ubogo malo se briga en žid za naše božične praznike; in vendar, kako dobro vedo židovski trgovci, kdaj se bliža naš Božič. Zakaj? Ker jim je naš Božič ugodna prilika, da »izpumpajo« iz kristijanskih žepov kaj več svetlih kronic. Z imenovanjem kristijanskega praznika hoče žid spraviti svojo kupčijo v nekako dotiko ali zvezo s tem kristijanskim praznikom, da na kristijanske odjemalce bolje uplija ter jih nekako sili, da že iz pijetete do svojega velikega praznika kaj kupijo. Vprašam, ali ni to umazano koristolovno onečaščenje in skrunjenje naših vzvišenih praznikov!

In take židovske skrunitlje imenitnih spominskih dni kristijanstva si začel ti, prijatelj, verno posnemati. Lani si svoja »hotela« izklical za »velikonočne piruhe slovenskemu narodu«, letos nazoveš par prevedenih obskurnih povestic »velikonočno prilogo« svoje »Soče«. Povej mi, povej, prav radoveden sem, kaj imajo te povestice opraviti z našo Velikonočjo? Menim, prav toliko, kot blago židovskega »Weihnachts-Kataloga« z božičnimi prazniki. No, ti odgovarjaš: Ni res, te povestice so dobili moji naročniki brezplačno! — Hm, hm, brezplačno? O tem »brezplačno« bi se dalo kaj govoriti. Ali veš, da je tvoja »Soča« najdražji časnik slovenski. Ti mašiš usta naročnikom z »izrednimi prilogami«, čudno, da ne rečeš, da dobivajo naročniki tudi te »izredne priloge« brezplačno. Ti si svojo »Sočo« že tako uredil, da ti kar največ možno nese, naročnikom pa prihaja v roke našopirjena, da jo morejo na široko objeti, seveda tudi na rahlo, če ne bi jim ne ostalo nič med rokama. Tudi z malovrednimi cunjami se dajo posnemati bliščeče uniforme. Časniki se naročujejo zaradi dnevnih novic, od inseratov (s »parforce«-lovom mnogobrojno nagnanih) in od povesti nima naročnik nič; oni redijo lastnika lista, te pa tiskarja, ki jih z bagatelnim troškom za papir skoraj brezplačno ponatiskuje v posebnih knjigah, katere potem posebe drago prodaja. Prijatelj, tu imaš vzgled svoje manipulacije,

In Julij se ni mogel premagati in vprašal je še dalje, v čem se kaže ta njena iznajdljivost, ki je bila poznana v mestu že od njenih mladih nog.

»Jela je napravljati poskuse z drugačnimi medenimi kolači in dvopekoma. In kar je res, je res, to se jej je res posrečilo. Potem se je izmislila neke posebne zavitke, za katere sama riše lepe sličice, in sama napravlja tudi stihe, pa jih daje nekje tiskati ter jih prileplja na nje. Pravijo, da se ljudje na tihih kar trgajo za njene zavitke, in to verujem, saj niso videli še kaj tako lepega in primerne. Kdor hoče kupiti medenih kolačev in jih prinesiti domov se sejma, išče le njenih izdelkov, njene slike in stihe. In takó kolačarjevi dobro prodajajo svoje blago, in ne dajejo ga le prekupcem, ampak Milka ga vozi na posebnem vozu sama na sejme in dozda se jej je vedlo povsod dobro. Ona prodava vse, kar ima v svojem šotoru do poslednje mrvice. A njeni odjemalci jo vabijo vedno, naj gotovo pride z blagom tudi tje, od kjer so oni doma — na sejm ali »proščenje«, da tam veliko prodaja. In tako se tudi vselej zgodi. Če pojde tako dalje, pa bodo morali obogateti ti ljudje« dovrši gospa Dora ter vzdihne.

(Dalje pride.)

da „Soča“ več nese. In ta želja, „da več nese“, je porodila tudi tvojo najnovejšo „velikonočno prilogo“. Tebe vedno skrbi, da bi utegnili začeti nekoliko računati tudi tvoji naročniki, da bi prišli do izpoznavanja, da so najnovejše novosti, ki delajo časniki interesanten, da je torej njim (naročnikom) s tem bolj ustrezno, čim večkrat jim dohaja list na teden, da ni zanje vseeno, ali jim dohaja list na teden dvakrat s prilogo ali trikrat brez priloge. Temu stališču tvojih naročnikov stoji seveda stališče tvojega žepa ravno nasprotno. Z dvakratnim izdajanjem lista si prihraniš troške za enkratno pošiljanje po pošti na teden. Priloga ti pa še na drug način koristi; ona ti pomaga mašiti naročnikom oči. Priloga ti poveča list, da ne pade naročnikom tako lahko v oči, kako velik del lista jim ukradejo tvoji nalovljeni inserati, ki so še le prava tečna paša za tvoj nenasitni žep. V listu, pomnoženem s prilogo, se dajo natiskavati tudi večji podlistki in večji odlomki povesti. Kdor vse to premisli, temu postaja še le jasno, zakaj si ustavil enkratno izdajanje „Soče“ na teden, da izhaja zdaj dvakrat namestu trikrat, kakor je že nekaj časa. Tvoji oholosti, da je tvoja „Soča“ prvi slovenski časnik na Goriškem, to seveda ni ugajalo, ali močnejša kakor oholnost je pri tebi vendar le skrb za žep. Za isto ceno, kakor zdaj dvakrat, si izdajal „Sočo“ prej trikrat. Dolgo časa si študiral in „tuhtal“, kako bi se dalo iz „Soče“ kaj več „iztisniti“ za žep ter ob enem naročnike uveriti, da niso oškodovani. No, nazadnje si jo vendar „iztuhtal“. Najprej si tolažil naročnike na čelu „Soče“, da izhaja le „do preklica“ samo dvakrat. Zares krasno je izgledala takrat glava „Soče“. Začenjala je tako-le: „Soča“ izhaja trikrat na teden, ali do preklica izhaja le dvakrat. Imenitna logika! S tem famoznim „do preklica“ si seveda le uboge naročnike „farbal“. Ti si že takrat vedel, da do tega „preklica“ ne pride nikoli. In tako se je pozneje zgodilo. „Preklic“ je odpadel, dosledno bi se bilo moralo povrniti trikratno izhajanje; ali to je šlo tudi rakom žvižgat. Namesto tega so prišle v glavo „Soče“ „redne priloge“, in njim se je pridružil „Kažipot“, ki je tudi „avanciral“, da je iz „nerednega“ postal „reden“, t. j. o „Kažipotu“ bobnaš zdaj v „Soči“ celo leto, prej si le takrat, ko si ga imel objaviti, ali prav za prav, ko si uprizoril lov na trgovce in obrtnike, da so prihajali metati v tvoj žep svitile kronice za inserate, ki so bili (in so) jedini povod, da si se odločil za izdajanje „Kažipota“. Ti trgovci in obrtniki plačujejo z inserati ne le ves „Kažipot“, ampak še lepo svotice več, ki tako dobro de tvojemu žepu. Ti se tem trgovskim in obrtnijskim kalinom za hrbtom še lepo smeješ ter se na njih račun kažeš „Sočinim“ naročnikom radodarnega, da jim velikodušno „daruješ“ „Kažipot“, katerega so ti drugi bogato preplačali. O ti zvita lisica! Škoda, da sem tak nasprotnik zvijač in „farbanja“, če ne bi te kar objel in poljubil. Kaj ne, take-le manipulacije nesejo drugače kot „farške bire“ in „farški ofri“. In ti pantaloni od „farjev“ so si toliko lomili glavo s študijami in zdaj v potu svojega obraza prosijo bire pri ubogemu kmetiču! Tepci, k tebi naj se gredo učiti! Ti le parkrat udariš v „Soči“ po velikem bobnu, odpreš žep, in frk, smuk svitile kronice vanj. O ti veleum, ti ženij! (Dalje pride.)

A. K.

Iz Kozane, 30. aprila. — Izv. dop. — (Kje je resnica in kje je ni?) Namestništvena razsodba, katero sem zadnjič objavil, je dala našemu županu slovesno zadoščenje, ker razodeva, da je prav in korektno postopal celo tedaj, ko je v nasprotju z ugovori vladnega zastopnika zabranil, da niso imeli koncem volitve III. skupščine voliti tisti volilci, katerim je bil v to odločen čas prva dva dni volitve. To je edino pravo tolmačenje zakona, katero se zлага z jasnimi določilom § 18. obč. volilnika in je tudi potrjeno z razsodbami upravnega sodišča.

„Soča“ je pisala o svojem času, da je župan pri volitvi panal mnogo volilcev; zdaj pa je namestništvo s svojo razsodbo panalo ne toliko volilcev, kolikor četovodje pritožnikov in mero-dajno osebo, od katere izhaja potuha.

„Naprednjaki“ so v času volitve volilcem gorenjih Brd obetali, da dobe sedež županstva v svojo sredo in šuntali so ljudstvo proti duhovščini, češ, da so oni krivi velikih doklad na izravne davke, ker so nasprotni javnim plesom in krčijo s tem občinske dohodke (na plesnih pristojbinah in vžitnini); na drugi strani pa da prizadevajo znamenite stroške, ker nimajo nikdar zadosti prostornih in lepih župnišč in sploh duhovniških poslopj.

Tudi so se širili glasovi po županiji, da se za olepšavo Kozane rabi denar iz skupnih dohodkov.

Zato je župan v neki seji po volitvah predlagal starešinstvu, naj sklene razdelitev obširne županije. In res je starešinstvo sklenilo, podati prošnjo, da se davčni občini Vipolže in Kozana ločita od sedanje županije ter ustanovita skupaj kot samostalna županija. S tem bi bilo ustrezno gorenjim in dolenjim Brdom in bi se zapahnil vir sedanjim spornostim.

— Prošnja je vložena na pristojnem mestu in kakor se čuje, jo deželni odbor podpira, glavarstvo pa — ne. Seveda politično oblastvo, katero zajema svoje informacije iz najčistejšega vira, pozna bolje naše razmere, kakor starešinstvo in deželni odbor! — No, če se je smela razdružiti šempaska županija, bila bi zaprošena ločitev kočjanske gotovo stokrat bolj opravičena, ker jo priporočajo oziri na geografično lego posameznih njenih občin, na gospodarske, občevalne razmere in na druge merodajne odnose. Sicer pa je dokazano po mnogoletnih skušnjah, da v sedanji sestavi županije ni več pričakovati složnega, uspešnega delovanja občinskega zastopa, in v neslogi razpada vse v trajno škodo občine in občanarjev.

To se je pokazalo tudi pri dvakrat napovedani, a nikdar izvršeni volitvi novega županstva. — Na podlagi potrjenih volitev je februarja meseca povabil starosta novoizvoljeno starešinstvo v Sv. Martin, da izvoli županstvo. Toda, ker se ni zbralo zadostno število občinskih zastopnikov, je sedanji župan, dasi je vedel, da stoji večina starešin kot trdna skala na njegovi strani, v pričo vladnega zastopnika izjavil, da noče biti voljen županom, kot starešina pa da iz važnih razlogov ne odstopi; obenem je naprosil gospoda Andreja Kocijančiča, naj sporoči to izjavo nasprotnikom ter jih pregovori, da se deleže volitve.

Toda oni, — dasi so bili v manjšini — so zahtevali, naj g. Reya ne takrat v Šmartnem, ampak potem glavarstva odloži svoj mandat kot ud obč. starešinstva, potem da bodo volili župana po svoji volji. Na ta predrzen odgovor so naši starešine zapustili volišče.

Štirinajst dni pozneje se je vršil zopet poskus volitve v Kojškem. Naša stranka je pismeno sporočila volilnemu komisarju, naj naloži najstarejšemu udu starešinstva, da skliče shod kam drugam, ker v Kojškem prete z demonstracijami in se je tam že pripetilo sedajnemu županu in drugim možem naše stranke, da so bili zasramovani.

Tako so nekega starašino naše stranke iz Brestja čakali pred cerkvijo v Kojškem s sramotilnim namenom. Da se je ognil napadu, ostal je nekoliko ur več v cerkvi, dokler se je druhal razkropila. Mirni možje se ogibajo hrupnih prizorov, pa tudi krajev, v katerih se razpaša surovost v škodo ugledu občinskega zastopa.

Ker se našim nasprotnikom niso posrečile njihove nakane, podali so glavarstvu pismeno izjavo, da se ne udeležijo nobene volitve več in že tisti dan, ko se je vršil drugi poskus županstvene volitve v Kojškem, so po poduku navzoče vplivne osebe (tako trde sami nasprotniki) napravili prošnjo z mnogimi podpisi, da naj više oblastvo odredi na

mesto župana kot vpravitelja občine vladnega komisarja z nalogo, da izvede nove volitve občinskega starešinstva v gorenjih Brdih in ne v Kozani.

Politični pregled.

Državni zbor.

V včerajšnji seji poslanske zbornice so se na zahrbtn način izvršile volitve v kvotno deputacijo. Čehi so odločno protestirali proti takemu nepostavljemu postopanju zborničnega predsednika.

Rusko-japonska vojska.

Že v najbližjem času je pričakovati važnih dogodkov na bojnem polju. Rusom sovražni listi prinašajo že par dni zaporedoma vesti o velikih bitkah na reki Jalu in o velikih izgubah na ruski strani, kar je pa popolnoma izmišljeno, kakor dokazujejo celo uradna japonska poročila, ki govore sicer o nekih uspehih japonskega orožja ob reki Jalu, ki so pa tako previdno skrupucane, da se že med vrstami čita, da niso tudi ta poročila popolnoma resnična. Najnovejša poročila se namreč glase: Po teh poročilih, ki se pa od ruske strani dementirajo, bi se nahajali Rusi ob reki Jalu v neznatnem številu in bi se umikali pred Japonci v notranjo Mandžurijo. Reuterjeva pisarna je dobila vest iz Tokija, da so Japonci v torek naskočili ruske pozicije ob reki Jalu. Boj med Rusi in Japonci bi bil trajal vse dni prošlega tedna in v nedeljo je bilo pričakovati odločilne bitke. V četrtek bi bili Japonci prestopili reko Jalu ter se koncentrirali na desnem bregu imenovane reke. V soboto bi se bila razvila bitka na celi črti in s topovi velikega kalibra bi se bilo streljalo čez reko. V nedeljo pa bi se bila bitka nadaljevala. Število ruskih vojakov se cení na 30.000 mož. Sami Japonci priznavajo, da so v bitkah izgubili mnogo vojakov. Isti Reuterjevi pisarni se poročila dalje iz Tokija: Jedna stražna divizija in 12. divizija pešcev sta prestopili v soboto ob 8. uri zvečer pri Viču reko Jalu in sta po noči obkolili levo krilo ruskih vojnih čet. Splošni napad bi se bil izvršil v nedeljo ob zoru. Pri bitki bi bile sodelovale vse japonske baterije, nahajajoče se na levem bregu reke Jalu in pa flotilja japonskih torpedovk, ki se nahaja na isti reki. Po teh poročilih bi se nahajali Japonci v mnogo ugodnejšem položaju od Rusov in bi bili tudi močnejši gledé števila. Zato so pa uverjeni, da potepejo Ruse. Ta poročila prišla so torej iz japonskega vira dne 1. t. m., in vsled teh poročil bi si bili Japonci v nedeljo osvojili Kia-Lientšu, ki se smatra za ključ k ruskim pozicijam ob desnem bregu reke Jalu. Po teh poročilih se bodo Rusi najbrže umaknili proti Fengvangscengu. Tako torej japonska in angleška poročila, ki so se do zdaj še vedno izkazala kot lažnjiva. Zdaj pa čujmo, kaj pravijo ruska uradna poročila, ki so bila do zdaj vedno popolnoma resnična in točna. Ruska uradna poročila o dogodkih zadnjih dni ob reki Jalu pa se glase in sicer: Ruski generalni štab poroča namreč na podlagi ravnokar došlih Kuropatkinovih brzojavk sledeče: General Sasulic je doznal, da so Japonci, ko so pri Singliagu prestopili reko Jalu, zasedli kraja Khussan in Lizaven, z namenom se zopet polastiti Lizavena in višav nad Khussanom, je omenjeni general zaukazal, da se dne 29. aprila od ruske strani natančno rekonstruirajo pozicije, katere so zavzeli Japonci in je potem odposlal tja jeden oddelek vojakov pod poveljstvom jednega podpolkovnika. Okolico Lizavena in Khussana sta branila dva bataljona četrtega polka japonske straže. Bilo je tam tudi nekaj gorskih topov in jeden oddelek japonskega konjištva. Podpirani od topov so naši zapodili Japonce z njihovih pozicij in sta bila pri ti priliki ubita dva vojaka, 13 pa jih je bilo ranjenih. Japonci pa so pastili na bojišču 10 mrtvih in 20 ranjenih, mnogo ranjenih odnesli pa so se seboj. Ko so naši zasedli pozicije pri Singliagon, začela jih je močno obstreljevati jedna japonska baterija, nahajajoča se severno od kraja Viču. Dva naša brzostrelna topova sta začela streljati na japonske pontonske mostove, katere so morali Japonci zapustiti. Oddelek japonskih čet, katere smo zapodili s pozicij pri Lizavenu in Khussanu se je umaknil nazaj, deloma proti severni strani. Na prostoru, kjer so se nahajali Japonci, našli smo 10 karabin, mnogo streljiva in več zemljevidov. Najhrabrejše so se držali strelci 10. in 12. polka pod poveljstvom poročnika Jančiča. To so torej tisti strašni ruski porazi, o katerih so poročali listi „La Piccolo“ in „L'Eco“ že v petek in soboto, in iz tega naj se naši čitatelji prepričajo, kako izmišljena poročila prihajajo dan na dan

v teh Slovanom sovražnih listih, ki bi radi v žlici vode potopili vse Ruse in za njimi tudi vse druge Slovane.

Japonsko poročilo o pogreznjenju parnika „Kiušin Maru“. Reuterjev biró poroča: Na krovu japonske transportne ladije „Kiušin Maru“, ki je bila minoli ponedeljek o polnoči pogreznjena v morje od ruske križarke „Rossija“, je bilo ubitih oziroma potunolih 70 Japoncev. „Kiušin Maru“ se je oddaljil od torpedovk, katere so ga spremljale ter je zadel na rusko brodogve. „Rossija“ je plula proti parniku ter zahtevala, naj pridejo nje častniki na krov. Ko so Rusi preiskovali ladijo, so našli 2 stotnji vojakov, ki so bili skriti v spodnjih prostorih ladije. Ko se je o tem sporočilo poveljniku „Rossije“, je ukazal ta ustreliti na japonsko ladijo s torpedom. „Kiušin Maru“ je bil zadet v srednjem delu ter se začel potapljati. Mej potapljanjem so prišli vojaki na krov ter so streljali na „Rossijo“. Nekateri vojaki so se sami usmrtili. 45 vojakov in 9 oseb posadke je bilo rešenih. Dva častnika in trije podčastniki so utonili z drugimi Japonci.

Dar ruskega carja v vojne svrhe. Kakor se je te dni poročalo iz Petrograda, je daroval ruski car v vojne svrhe iz svoje privatne blagajne 200 milijonov rubljev. Ako je ta vest resnična, je to največji dar, ki je bil sploh kedaj podeljen v javne svrhe. Ruski car zamore storiti kaj takega, ker je, kakor znano, najbogatejši vladar na svetu. Njegovi letni dohodki se cenijo na 40 milijonov rubljev. Seveda ima car tudi ogromno stroškov. Ta prihodek prihaja iz raznovrstnih virov. Razen perzijskega šaha nima nihče na svetu toliko imetja v dijamantih in dragocenih kamenih kakor ruski car.

Pomorsčaki „Varjaga“ in „Korejca“ v Petrogradu. Nagovor carjev. — V petek jutraj so preživeli pomorsčaki „Varjaga“ in „Korejca“ dospeli v Petrograd. Ogromna množica naroda jih je viharno pozdravljala. Na kolodvoru sta jih pozdravila vrhovni poveljnik ruskega brodogveja, veliki knez Aleksej Aleksandrovic in minister mornarice Avelan. Nato so se odpeljali v carjevo zimsko palačo, kjer je bila služba božja. Potem se je podal car s svojo carsko rodbino v Nikolajevu dvorano, kjer je bil pripravljen na dveh mizah obed za pomorsčake, na katere je imel car sledeči nagovor: „Veseli me, da ste se vrnili v domovino zdravi in zadovoljni. Mnogi od vas so zabilježili s svojo krvjo v zgodovini našega brodogveja svoja junaška dela, vredna junaških del svojih prednikov, ki so jih izvršili na „Azovu“ in „Merkurju“. Tej zgodovini ste vi pridodali novo stran z imeni „Varjaga“ in „Korejca“, ostaneti nesmrtni. Vsa Rusija in tudi jaz smo ginjli čitali zgodovino o vašem junaštvu pri Čemulpu. Iz srca se vam zahvaljujem, da ste držali visoko v časti našo zastavo sv. Andreja in dostojanstvo naše mogočne in svete Rusije. Napijem bodočim vspehom našega junaškega brodogveja in na vaše zdravje“. Temu govoru so sledili navdušeni hura-klici.

Odšedši iz dvorane je car še rekel: Še enkrat se vam zahvaljujem za vašo hrabro dela, dragi in hrabri pomorsčaki, Bog vas ohrani!

Popoldne je bila v mestni „dumi“ svečana seja, v kateri je bila izročena moštva adresa in razni darovi.

Po najnovejših vesteh iz japonskega in angleškega vira bi bili Rusi v nedeljo od Japoncev hudo tepeni. Izgubili bi bili 800 mož, dočim bi bilo padlo v boju le 700 Japoncev. Japonsko odposlanstvo namreč brzojavlja sledeče: Dne 1. maja koj, ko se je začelo daniti, napadle so naše čete sovražnika, ki je zasedel Kiu-lienčang. Ob 7. uri jutraj obkolnili so že ruski topovi. Vse naše divizije so začele napredovati. Med 8. in 9. uro polastile so se naše čete Kiu-lienčanga in proti severu ležečih višav. Dvakrat so nas nasprotniki napadli, ali po jako vročem boju bili so odbiti. Dobili smo 20 topov, več drugega orožja in mnogo konj. Prijeli smo 20 ruskih častnikov, mnogo podčastnikov in vojakov. Tega boja so se udeležile tri ruske divizije strelcev, dva konjska polka. Bil je v boju general Miščenko s 40 topovi in 18 mitraljezami. Rusi so bežali proti Fenguangcengu.

Domače in razne novice.

Visoko odlikovanje. — Švedski kralj podelil je poštenu nadoskrbniku v Opatiji, našemu rojaku iz Črnič, gosp. Francetu Lebanu, viteški križ vlaš reda, ter ga vsprejel v posebni avdijenci.

Odlikovanje. — V naučnem ministerstvu službojoči profesor g. dr. Anton Primožič, naš rojak, je dobil naslov in značaj vladnega svetnika.

Župnijski izpit je izdelal minuli teden in sicer s prav dobrim uspehom č. g. Josip Ličan, tajnik knez nadškofijskega ordinarijata. Čestitamo!

Tržaški namestnik pripeljal se je včeraj popoldne v Gorico in se od tu podal na Krnico na lov divjega petelina.

Odhod. — Včeraj popoldne ob 5. uri 24 minut odpeljal se je novoimenovali generalni major pl. Leeb v Plzen, da prevzame tam poveljništvo tamošnje brigade. Pri ti priliki zbralo se je na goriskem kolodvoru vse polno odlične gospode, v prvi vrsti seveda častnikov, da se poslovijo od njega in njegove družine. Vojaška godba svirala je pred odhodom razne komade. Generalni major pl. Leeb je bil v našem mestu jako priljubljen oseba in se je med nami tudi prav dobro počutil. Zaradi tega je bil pa tudi pri slovesu ves ginjen.

Za „Šolski Dom“ so darovali predsedništvu: Vinko Mežan, kurat v Lokovcu 2 K; Josip Vidmar, duhovnik na Gorenjem polju 3 K; neko društvo v Gorici za izgovorjenje tujk 1 K 07 h; Simon Gregorčič, vikar v Sedlu, deležnino „Centr. posoj.“ v znesku 10 K.

Upravištvu je prišlo: Anton Kazafura 3 K; Ivan Rojec, kurat v Biljah za „Mladega gozdarja“ 2 K.

Srčna hvala!

Neki slepar mami neizkušene rojake ter jim izvalja letnino bodisi za društvo „Sloga“ ali za podružnico sv. Cirila in Metoda in jim vročuje pobotnice brez podpisa, katere je sam spisal na katero koli tiskovino in pristavil zraven besedo: odbor. Rojaki naj na take pobotnice brez podpisa tistega, ki je pobotnico izdal, nič ne plačujejo; sleparja naj pa naznanijo policiji, da mu preskrbi zaslužen plačilo. To sleparijo uganja dotičnik že več let.

Slavnost v „Š. Domu“, katero smo oznanili pred osmimi dnevi, se je preteklo soboto izvršila sijajno v splošno zadovoljnost deležnikov in navzočega občinstva. Pet č. oo. kapucinov in pet svetnih duhovnikov, na čelu jim hišni papežev prelat monsignor Gabrijelčič, in vsi šolski zavodi „Š. Doma“ z učiteljskim osebjem, so se udeležili redke slovesnosti blagoslovljenja kipa M. B., ki se je slovesno nesel iz šole v cerkev in nazaj ter postavil na primernem prostoru v veži šolskega poslopja. Daljši dopis o tej svečanosti morali smo odložiti za „Prim. List“, ker nam je došel prekasno. Šolska mladina bila je vsa vesela, da je dobila kip svoje matere in zaščitnice v šolske prostore. Vsa čast g. kateheta č. o. Vilibald, ki je vse to oskrbel.

Razkaz radodarnih doneskov za kip M. B. v „Š. Domu“. Razni dobrotniki so darovali v ta namen 269 K, šolski otroci so podarili 35 K, skupaj se je nabralo 304 K. Izdalo se je za kip 248 K, za vožnjo in carino 14 K 44 h, za priprave v šolskem poslopju in za svečanost 23 K 52 h, skupaj 285 K 96 h. Ostalih 18 K 04 h hrani nabiratelj g. katehet za morebitne nadaljne priprave. Srčna hvala vsem darovateljem.

Zahvala. — Podpisani se pristrčno zahvaljuje cenjenemu načelnstvu in vodstvu „Šolskega Doma“, kakor tudi vsem drugim mnogobrojnimi dobrotnikom, ki so s svojimi blagimi prispevki pripomogli, ter sploh vsem, ki so sodelovali, da se je v „Šolskem Domu“ postavil kip Matere Božje v spomin 50 letnice razglasenja njenega brezmadežnega spočetja. Ta slavnost je tem večjega pomena, ker se dandanes tolikokrat na mnogih krajih pobožno in krščansko življenje na zunaj zatira. Kristijan mora pokazati svojo vero tudi na zunaj, sicer ne zasluži imena kristijan. Omembe vredna je tudi zaradi tega, ker je potreba, da se zlasti v nedolžni mladini vzbuja verski čut z zunanjimi slovesnostmi, zlasti pobožnost do Marije, katero je slovenski narod vedno pobožno častil. Častitim dobrotnikom se še enkrat v imenu brezmadežne Device Marije in nedolžnih otrok prav iskreno zahvaljujem ter kličem: Bog in Marija naj Vašo darežljivost stotero povrne!

O. Vilibald Rupar, kap., katehet v „Šolskem Domu“.

Prvi majnik. — V nedeljo so torej naši takozvani socialisti iz mesta in iz okolice praznovali svoj praznik v Gorici, ki se je pa prav mirno in brez vsakega hrupa izvršil. Mesto ob 8. uri in pol, kakor je bilo poprej napovedano, odšli so s telovadnega trga po mestu z dvema godbama šele ob 9. uri in pol. Njih število pa se je od lani jako skrbilo, ako bi smel človek soditi po obhodu. Letos nismo videli, čeravno je bila nedelja, niti polovice „kompanjov“, kateri bi se bili udeležili obhoda, napram

lanskemu letu. Zato pa tudi, in ker se jim je zdelo število prepičlo, čakali so najbrže jedno uro več na telovadnem trgu, da bi se jim še kdo pridružil. Da je bilo ob straneh ulic in na trgih vse polno gledalcev vseh slojev, to se razume samo ob sebi, saj je pa bila ta dan, kakor rečeno, nedelja, na katero prihaja v Gorico običajno vse polno okoličanov, tudi če ni ravno prvi dan meseca majnika. Po obhodu zbrali so se oni, kateri so imeli čas in voljo in so tudi rado vedni, v dvorani hotela „Central“, in tam sta jim nekaj povedala in sicer po italijanski neki Zei in po slovenski neki Kopač. Seveda ni bilo to, kar sta govorila omenjena dva „kompanja“ nič posebnega, še manj pa zanimivega. Govorila sta pač tako, kakor se povsod govori, kjer se zbirajo „kompanji“. Popoldne pa so odkorakali z godbo na čelu v „Velodrom“, kjer se je tekom lepega popoldne zbrala res nenavadno velika množica ljudstva. Tam so seveda pili in plesali in se kratkocasi vsak po svoje. In tako končal je prvi majnik, za jedne bolj veselo, za druge bolj žalostno, kakor ravno je trpel bolj ali manj debel ali pa suh možnjček, in je ostalo za ponedeljek in sploh za celi ta teden za posameznika, kakor tudi za celo delavčev družino več ali manj novcev za sol in za kruh.

Strah pred rusko zastavo ali ka-ll? — Nedeljski jutrajšnji vlak vipavske železnice — tako so nam pripovedovali — ozaljšal se je železniški stroj z zelenjem in s cvetjem. Od spredaj pa so postavili nanj velik avstrijski grb in ob straneh vihrale so črnožolte in slovenske zastave. Vse to se je zgodilo v proslavo prvega majnika. Ko je pa pri sopihal vlak na postajo južne železnice, vstrašili so se ga tako ozaljšanega uslužbeni južne železnice in med njimi načelnik postaje tako, da ga niso hoteli pustiti na postajo, boječ se menda, da bi se ne splašili pred njim vsi stroji in vozovi, nahajajoči se ob njegovem prihodu na postaji, in ne zbežljali s postaje. Zategadelj je načelnik postaje zahteval, naj se zastave odstranijo. Ker pa tega niso hoteli storiti oni, ki so kaj ukazali pri vlaku vipavske železnice, telefoniral je o ti strašni nevarnosti načelnik železniške postaje na gorisko policijo in prosil odpomoči. In res je prišel z bridko sabljo ob ledju — tako se nam je, kakor rečeno, pripovedovalo — sam polic. svetnik na lice mesta, da se osebno prepriča o preteči nevarnosti. In res zdel se je tak vlak tudi policijskemu svetniku nevaren in odstraniti so morali s stroja slovenske zastave, ako so hoteli priti ž njim na postajo. V priznanje takega odločnega postopanja policijskega svetnika Contina, imenoval ga je včerajšnji tržaški „Piccolo“ v svoji večerni izdaji višjim policijskim svetnikom. Zastave so bile slovenske, ali načelnik postaje in tržaški „Piccolo“ trdita, da so bile ruske in k temu mnenju se je najbrže nagnil tudi policijski svetnik Contin, ki bi inace, ako bi smatral zastave za slovenske, istih ne mogel dati odstraniti, ker so pri nas dovoljene in to tem manj, ker je pustil v Gorici plapolati rdečo zastavo, ki je v znani omnibus naredbi skupnega ministerstva iz leta 1854. izrecno prepovedana. Ko se je pa vlak vipavske železnice ob 9. uri in 15 minut začel gibati in se odpravljati proti naši lepi slovenski vipavski dolini, začele so iz njega kar rasti slovenske zastave, s katerimi je bil, predno je zapustil gorisko postajo, popolnoma obdan, a se ni pri vsem tem dogodila nobena nesreča in so vozovi in stroji južne železnice ostali popolnoma mirni. Celo člani nekega tukajšnjega ital. društva, ki so se z omenjenim vlakom odpeljali na izlet v krasno vipavsko dolino, počutili so se na njem popolnoma zadovoljni in srečni. Iz tega je razvidno, da ni bil hudič tako črn, kakoršnega si je naslikal znani „Los von Romber“ z goriske postaje.

Vojaški nabor. — V soboto so bili na naboru, kakor smo že zadnjič omenili, fantje iz Kojškega, Mirna in iz Sovodenj. Predstavilo se jih je 167, a potrjenih jih je bilo 59. Včeraj pa so bili na naboru mladeniči iz občin St. Andrež, Bilje, Prvačina, Dornberg, Čepovan, Tribuša in pa pripadajoči v občine drugih okrajev.

Predstavilo se je iz omenjenih občin 168 fantov. Potrjenih pa jih je bilo 46.

Draginja mesa. — Tukajšnji mesarji so zopet podražili meso in sicer so povečali ceno pri mesu, katerega kg. je stal do sedaj 1 K 28 vin., na 1 K 36 vin., dočim ostane neizpremenjena cena one vrste mesa, ki stane 1 K 60 vin. Čudno to, da je meso pri slabših govejih delih podražilo.

Odbit rekurz. — Naučno ministerstvo je odbilo rekurz tukajšnje mestne uprave proti odloku tržaškega namest-

ništva, s katerim je bil uničen sklep tuk. mestnega starešinstva, s katerim so bili podeljeni štipendiji ustanove Frinta pravnikoma Battigi in Grusovin, ter slušateljem tehniških ved Bressanu, Barigu in Calligarisu. Ministerstvo je svojo rešitev podprlo z istimi razlogi, ki so napotili tržaško namestništvo, da je uničilo sklep mestnega starešinstva, namreč zaradi tega, ker so se zgoraj imenovani dijaki udeležili demonstracij, ki so se godile pretekli september v Vidmu, in ker niso zadnji trije slušatelji na kakem vseučilišču, marveč le na tehniškem zavodu.

Vabilo k veselici, katero priredi „Kat. delavsko društvo v Mirnu“, v prostorih g. Josipa Budihne, v nedeljo 15. maja. Vsopred: 1. Pozdrav predsednika, 2. Fr. Ferjančič: „Pozdrav“, poje moški zbor; 3. S. Gregorčič: „Velikonočna“, deklamacija; 4. P. H. Sattner: „Na planine“, poje moški zbor; 5. Slavnostni govor; 6. Dr. B. Ipavec: „Planinska roža“, poje moški zbor; 7. I. Stritar: „Turki na Slevici“, deklamacija; 8. A. Nedved: „Mili kraj“, poje moški zbor; 9. I. Strkelj: „Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček“, veseloigra v dveh dejanjih (sodeluje enajst oseb); 10. Prosta zabava. — Začetek točno ob 4. uri popoldne. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Vstopnina 40 vin. Sedež v prvi vrsti 1 K, vsi drugi po 30 vin. Ker je čisti dobiček namenjen za društveno zastavo, se radodarni doneski hvaležno sprejemajo. — K obilni vdeležbi uljudno vabi o d b o r.

Vojaški begun. — V soboto jutraj je pobegnil od tukajšnjega pešpolka št. 47. vojak Ferdinand Mlakar, ki je služil pri VII. stotniji. Najbrže jo je popihal čez mejo. Preoblekel se je v civilno obleko.

Huda nesreča. — Na slovenskem oddelku deželno kmetijske šole se je dogodila v soboto huda nesreča. Tam imajo namreč nekega prav nevarnega bika. Ta je napadel v soboto 62letnega hlapca Antona Valantiča, ki se mu je z debelo gorjačo zastoj postavil v bran. Zakadil se mu je stoječemu ob ograji dvorišča v noge, ter mu jih tako hudo poškodoval, da se je Valantič, katerega je zdvijana žival potisnila v leseni plot, s plotom vred zvrnil na tla in ostal nezavesten. Prenesli so ga na posteljo in poklicali so koj zdravnika, ki pa je odredil, da so prenesli Valantiča v bolnišnico usmiljenih bratov.

Razglas. — Dne 2. maja t. l. ob 10. uri predpoludne je bilo v deželni hiši sedemnajsto srečanje deželnih obligacij izdanih leta 1888.

Izrečale so se naslednje:

Vrsta	A	št.	97	za	1000	gld.
"	"	"	122	"	1000	"
"	"	"	60	"	500	"
"	B	"	8	"	1000	"
"	"	"	61	"	100	"
"	"	"	72	"	100	"
"	"	"	37	"	100	"
"	"	"	89	"	100	"

Deželna denarnica izplača te obligacije dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotičnih obligacij in tistih odrezkov, kateri še ne izteko 1. avgusta t. l.

Predrzna tatvina v Trstu. — V nedeljo bile so tudi v Trstu vse prodajnice zaprte. Ko je ob pol 8. uri jutraj redar Modec šel po korzu mimo prodajnice zlatarja Alberta Montanari, je zapazil, da niso vrata, t. j. plehovina, ki se pri prodajnicah zdaj navadno rabi mesto vrat, popolnoma zaprta. Odvzdignil je torej plehovino ter stopil v prodajnico. Ko je prišlo mimo še par redarjev, poklical jih je k sebi in jeden izmed njih šel je po Montanarija, ki pa ni bil doma, marveč pri „Lovcu“, odkoder so ga pa telefonično pozvali. Ko je prišel Montanari v prodajnico in so mu redarji povedali, da so našli prodajnico odprto, je Montanari odločno trdil, da je prodajnico zaprl, ter rekel, da ni drugače, nego da so jo morali tatovi siloma odpreti. Po daljšem preiskovanju so v resnici zapazili, da je bila železna blagajna, v kateri je hranil Montanari čez noč dragocenosti, od zgoraj prevrtna in da so tatovi pobrali iz nje dragocenosti v vrednosti kakih 20.000 K.

Nesreča na železnici. — V nedeljo ob 9. uri in 55 minut odpeljal se je z vlakom iz Trsta tudi železničar Pavel Golob, ki je pa pri postaji Miramar tako nesrečno padel iz vagona, da se je jako močno poškodoval. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico, kjer se nahaja v smrtni nevarnosti.

Glavni občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda za Istro bode dne 4. t. m. v Livadah pod Motovunom.

Spušcanje vojne ladije „Nadvojvoda Friderik“ v morje. — V soboto se je izvršilo v Trstu na jako slovesen način spuščanje vojne ladije „Nadvoj-

voda Friderik“ v morje v najlepšem redu in pri jako lepem vremenu. Kumovala je nadvojvodinja Izabela, soproga nadvojvode Friderika, ki je bil pri slovesnosti tudi navzoč. Ob ti priliki bila je vojna eskadra zasidrana v miljskem zalivu. Navzoče je bilo pri spuščanju jako mnogo odlične gospode in nenavadno velika množica ljudstva. Okolo 9. ure in pol, in sicer po dohodu nadvojvode Friderika in njegove družine, je mornarični župnik vojno ladijo blagoslovil. Mornarični poveljnik baron Spaun imel je kratek nagovor. Potem je kumica nadvojvodinja Izabela pritisnila na električni tipalnik, vsled česar se je razbila botiljka šampanja na sprednjem delu ladije in kmalu na to, ob 9. uri 42 minut, je zdrknila ladija ponosno v morje ob živih vzklikih ogromne množice gledalcev in mornarjev.

Nova vojna ladija Friderik spada med največje oklopnjake avstrijske mornarice. Dolga je 11855 m, široka 2172 m in srednja globočina znaša 748 m ter ima 10000 tonelov. Ladija je narejena iz Siemens-Martinovega jekla ter bo obožena s 4 velikimi in 36 manjšimi topi.

V soboto popoldne je bil sestanek gostov na ladji „Tegethoff“, katerega se je udeležilo mnogo povabljenih gostov.

Svirala je godba vojne mornarice, tržaškega polka št. 97 in tamburaški zbor, sestavljen iz mornarskih učencev. Okolo 5. ure je prišel tudi nadvojvoda z družino, pozdravljen z običajnimi streli. Nadvojvoda je obhodil ladijo, nagovoril mnogo gostov ter poslušal cel komad tamburaškega zbora in se jako pohvalno izrazil o izvajanju. Ob 5. in pol se je vrnil na „Pelikan“. Zvečer po osmi uri je pa odpotoval z družino. Na kolodvoru južne železnice so se prišli posloviti razni civilni in vojaški dostojanstveniki. Vse šole so v soboto praznovala. Ob morski obali je bilo v soboto posebno živahno.

Razširjenje tržaškega pristanišča. — Po novem programu se izvrše na razširjenju tržaškega pristanišča všteti dela, ki so v projektu leta 1898, sledeče zgrade: a) Naprava novega pristanišča pri sv. Andreju, obstoječe iz treh pomolov, širokih po 160 metrov in obrambni nasipi pred luko v skupini dolgosti 2600 metrov. b) Razširjenje lesnega skladišča v bližini svetilnika, kjer bo stala zgradba novega kolodvora Trst-Sv. Andrej. c) Naprava novega lesnega skladišča poleg Skednja in železniška zveza tega skladišča z železniško progo Trst-Sv. Saba. d) Razširjenje obrežja pri sedanjem pomorskem arzenalu za napravo nove ceste, ki bo vodila do novega kolodvora in do pristanišča. e) Prestavljanje nekaterih arzenalskih prostorov in c. kr. vojaškega kopališča. f) Razširjenje obrežja mej pomolom št. 4 in pomolom Sv. Karola in zgradba 2 novih premakljivih mostov čez veliki kanal. g) Razširjenje obrežja mej pomolom Sv. Karola in sanitetnim poslopjem ter naprava novega pomola med tem in Josipovim pomolom. h) Razširjenje obrežja Grumula. i) Naprava obrežja v petrolejski luki Sv. Sabe. j) Zgradba novih cest, železniških tirov, magazinov in drugih naprav v novi luki. — V prvi vrsti se ima pričeti oziroma nadaljevati one zgradbe, ki so že v načrtu leta 1898. Stroški za gradnje v prvi stavbni dobi znašajo 53,289.500 K. Od tega iznosa se odbije svota 4,545.000 kron, ki je bila že dovoljena za dela v pristanišču od leta 1901.—1904. in pavšalni iznos 2,500.000 K, katerega prevzame uprava državnih železnic, tako, da je za pokriti samo 46 milijonov kron. Tržaška občina se je zavezala odstopiti brezplačno prostor pod Skednjem za napravo novega skladišča za les. Dalje se je zavezala napraviti in vzdrževati novi cestni tlak in kanalizacijo ter skrbeti za razsvetljava in čiščenje obrežja in pomolov v notrajnih prostorih pristanišča. V pokritje teh 46 milijonov se vzame posebno posojilo v raznih obrokih, kakor bo to zahtevalo napredovanje del v pristanišču.

Slov. vseučilišče v Ljubljani. — Slovenski visokošolci na Dunaju se imeli v soboto shod, na katerem so zahtevali, da vlada takoj ustanovi v Ljubljani slovensko juridično fakulteto, ter osnuje potem istotam popolno slovensko vseučilišče. To zahtevati so zdaj toliko bolj prisiljeni, ker se jim na dunajskem vseučilišču odreda enakopravnost z nemškimi dijaki. Objednem se je shod izrekel tudi solidarnim z onimi tehnikami, ki so bili zadnji čas kaznovani, ter so se pozivali vsi nemški dijaki na skupen odpor proti nemški supremaciji.

Češki skladatelj umrl. — Slavni češki skladatelj in člen gosposkež zbornice Anton Dvořak je umrl v Pragi dne 1. t. m.

Listneca uredništva. — Gosp. dopisniku z Gorjanskega: porabimo.

Loterijske številke.

30. aprila.

Trst 6 89 44 18 59
Line 76 50 37 2 47

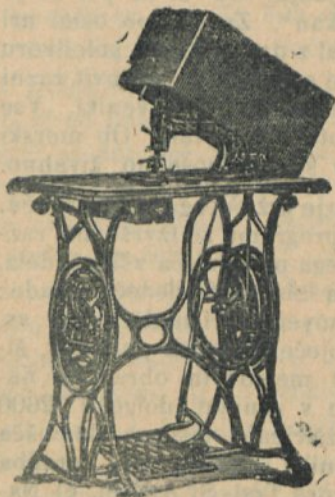
Izvrsten okus kave dosežete s prinesanjem
Vydrove žitne kave
POSKUSITE! Vzorak dragovoljno.
Pošta 5 kg. pošilja 4 K 50 h franco.
„DOMAČI PRIJATELJ“
Izjemno izbrana zrna kave pridelane v
Vydrovi ledeni jami kade Praga-VIII.

Službo išče

vpokojen orožniški postajevođa, naha-
jajoč se v 33. letu svoje starosti, ki je
vešč v govoru in pisavi slovenskega, hr-
vaškega in nemškega jezika. Več se izve
pri našem upravnistvu.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu

Sadjarsko in vinarsko društvo za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne
briske pridelke po zmernih
cenah.

Zaloga pristnih vin:
burgundeca, rizlinga, modre
frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je:
Gorica, ulica Barzellini št. 20.

Krojaški mojster Franc Čufer

v Gorici,
ulica sv. Antona šte. 7,
v hiši svečarja
g. Jerneja Kopača.

Izdeluje vsakovrstne
možke obleke po meri
bodisi fine ali priproste.
Priporoča se svojim
rojakom v mestu in na
deželi, posebno pa še
preč. duhovščini za o-
bilna naročila.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina
iz vipavskih, furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
podih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Odlikovana
kamnoseška
delavnica

Janeza Culot

se zalogo nagrobnih
spomenikov, marmor-
natih podob, fotogra-
fij na porcelanu, raz-
nih del za cerkve itd.

preselila

se je iz ulice Koren
v ulico sv. Anto-
na hiš. šte. 16
pri cerkvi. ---

Sodovičar Fr. Obrdank

(poprej Josip Hrovatin)
priporoča svoje ši-
fone in pokali-
ce po nizki
ceni.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Samo enkrat

poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri trdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljše-
ga, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga,
kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega
blaga za

**pomladno in letno sezono v
nedosegljivi izberi**

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše
mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile,
pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo,
rokavice usnjate in cvrinate, nogavice, krasne
ovratnice, hlačniki, žepne rute, solčniki, dež-
niki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd.
Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami
za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirn,
svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno
blago za vezenje itd.

Ustanovljena

leta 1899.

„Narodna Tiskarna“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

prevzema vsa v tiskarsko stroko spadajoča
dela in izvršuje v moderni in okusni obliki po
tako nizkih cenah da se ne boji konkurence.

TISKA: „Gorico“, „Primorski list“, diplome,
brošure, cenike, vabila, račune, itd.

Pisma naročila tiskovin se izvrše z obratno pošto;
vsa druga v najkrajšem času.

Lekarna

CRISTOFOLETTI,

v Gorici, na Travniku.

Trskino (štokfiševo) jetrno
olje.

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni
telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravno-rumene barve po K 1.40, bele barve po K 2.

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno pripo-
ročljiva otrokom in dečkom, ki so ner-
vozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim
jodcem.

S tem oljem se zdravejo v kratkem
času in z gotovostjo vse kostne bolezni,
žlezni otoki, golše, malokrvnost in
splošna slabost.

Cena ene steklenice 1 K 40 v.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegijske, preišče se vedno v mojem
kemičnem laboratoriju predno se napolni steklenice, zato zamorem jamčiti svojim
častitim odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofoletti-jeva pijača iz kine in železa,

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim jetrnim oljem in izborno
sredstvo za malokrvne.

Ena steklenica stane 1 K 60 v.

Sprejema

hranilne vloge
katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

u dom na osebni kredit po
6% in na vključbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.